

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА “УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ”

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И МАЛЪК И СРЕДЕН БИЗНЕС”;

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт на организациите“; ОКС „Магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 10;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1. ....
(проф. дин. Йордан Коев)

2. ....
(гл.ас. д-р Катя Владова)

3. ....
(гл. ас. д-р Юлиян Нарлев)

Ръководител катедра: .....
(доц. д-р Добрин Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Предприемачество и МСБ” има за цел да разшири знанието на студентите относно задачите, инструментариума, организацията, културата и функциите на предприемачеството и неговата приложна страна - МСБ. Има основно, системообразуващо, специализиращо и детайлизиращо значение в общия обем на управленско знание.

Дисциплината “Предприемачество и МСБ” има три основни задачи

- Да формира знания и разбиране у студентите за функционирането на предприемачеството;
- Да формира необходимия инструментариум за приложение на усвоените знания и умения в средата на малкия и среден бизнес;
- Да способства за формиране на нови, свързани с предприемчивостта, умения у студентите.

Основните тематични единици включват: анализ на предприемаческата идея; развитие на българското предприемачество; работна среда на предприемача; основни компоненти на предприемаческия процес; задачи и инструментариум на предприемаческия анализ; предприемачески стратегии, предприемачески прозорци; форми на предприемаческа дейност; предприемаческия план; задачи и особености на предприемаческото управление; социалната отговорност на предприемачите; институционална подкрепа на МСБ, планиране на дейностите в МСБ, финанси на МСБ, информационно осигуряване на МСБ, защита и охрана на МСБ, *управление на продажбите, бизнес мрежи.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СУ	ЛУ
ЧАСТ I - ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО				
ТЕМА 1. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКАТА ИДЕЯ				
1.1	Понятието “предприемач” и неговата еволюция.			
1.2	Основни теоретични концепции за развитите на предприемачеството.			
ТЕМА 2. РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО				
2.1	Българското стопанско развитие до Освобождението			
2.2	Развитие на българското предприемачество до 1912 г.			
2.3	Българското предприемачество до 1944 година.			
2.4	Развитие на предприемачеството след 10.11.1989 година			

ТЕМА 3. КУЛТУРА НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО ИЛИ ЗАЩО И КАК ОБЩАТА СТОПАНСКА КУЛТУРА ВЛИЯЕ ВЪРХУ ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО		1	1	
3.1.	Различията в културите и последиците от тях			
3.2.	Източници на предприемаческата култура			
3.3.	Същност и структура на предприемаческата култура			
ТЕМА 4. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКОТО ОТКРИВАНЕ И РОЛЯТА НА ЗНАНИЕТО		2	2	
4.1.	Индивидуалната готовност за предприемаческо научаване и откриване			
4.2.	Изучаване готовността на индивида за научаване			
4.3.	Знание. Видове знание			
4.4.	Процесът на персонификация на предприемаческото знание			
ТЕМА 5. ОБЕКТИВНА СТРУКТУРА НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКОТО ЗНАНИЕ		1	1	
5.1.	Същност и организация на епистемиологичните кластери			
5.2.	Видове предприемачески прозорци			
ТЕМА 6. РАБОТНА СРЕДА НА ПРЕДПРИЕМАЧА		1	1	
6.1	Среда на предприемача.			
6.2	Същност и компоненти на работната среда.			
ТЕМА 7. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ ПРОЦЕС		4	4	
7.1	Същност на предприемаческия процес.			
7.2	Фази и етапи в предприемаческия процес			
ТЕМА 8. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯТ АНАЛИЗ		1	1	
8.1	Интуитивно-креативни методи за предприемачески анализ			
8.2	Аналитично-креативни методи за предприемачески анализ			
8.3	Пазарно-ориентирани методи за предприемачески анализ			
ТЕМА 9. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ СТРАТЕГИИ		1	1	
9.1.	Същност и видове предприемачески стратегии			
9.2	Традиционни предприемачески стратегии			
9.3	Предприемачески стратегии на прехода към пазарно стопанство			
ТЕМА 10. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ ПЛАН		2	2	

10.1	Същност, място и роля на предприемаческия план в дейността на предприемача.			
10.2	Методически указания за написването на бизнес плана			
ТЕМА 11. ФОРМИ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА ДЕЙНОСТ		1	1	
11.1	Традиционното предприемачество			
11.2	Франчайзинг			
11.3	Придобиване на чужд бизнес.			
ТЕМА 12. ВИРТУАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО		1	1	
12.1	Основни насоки за развитието на виртуалното предприемачество			
12.2	Конвергенция на реалното и виртуалното пространство.			
12.3	Опасностите пред виртуалните и реалните предприемачи			
ТЕМА 13. ПРЕДПРИЕМАЧЕСКОТО УПРАВЛЕНИЕ		1	1	
13.1	Типични грешки при управление на новата фирма			
13.2	Същност и фази на предприемаческото управление			
13.3	Седемте “ключа” за успешното предприемаческо управление.			
ТЕМА 14. СОЦИАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ НА ПРЕДПРИЕМАЧА		1	1	
14.1	Предприемаческа етика и морал			
14.2	Социалната отговорност на предприемачите и нейните бенефициенти.			
14.3	Политики на социална отговорност на предприемача			
ТЕМА 15. ВЪТРЕШНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО		1	1	
ТЕМА 16 ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ МРЕЖИ		1	1	
16.1	Същност, роля и значение на предприемаческите мрежи			
16.2	Видове предприемачески мрежи			
16.3	Предприемаческите мрежи като инструмент за пазарно проникване			
ЧАСТ II – МСБ				
ТЕМА 17. ЗНАЧЕНИЕ, СЪЩНОСТ И ОТЛИЧИТЕЛНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП)		2	2	
17.1	Кои предприятия са микро, малки и средни?			
17.2	Роля и значение на МСП			

17.3	17.2.Характеристика на сектора на МСП в България			
17.4.	Отличителни характеристики на МСП			
17.5.	Особености на предприемаческите МСП			
ТЕМА 18. ИЗБРАНИ ПРАКТИКИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА МАЛКИТЕ И СРЕДНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП)		2	2	
18.1	Управление на персонала на МСП			
18.2	Видове клиенти на МСП			
18.3	Управление на продажбите на МСП			
ТЕМА 19. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННАТА СИГУРНОСТ В МАЛКИТЕ И СРЕДНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП)		2	2	
19.1	Същност на информационната сигурност на предприятието			
19.2	Модел на информационната сигурност			
19.3.	Мерки за налагане на информационна сигурност			
19.4.	Управление на сигурността			
19.5.	Стандарти за информационна сигурност			
ТЕМА 20.УПРАВЛЕНИЕ НА РАСТЕЖА НА МСБ.		2	2	
22.1	Същност и класификация на моделите за растеж на МСП			
21.2	Основни групи фактори за растеж на МСП			
21.3	Личността на предприемача – основен фактор за растеж на МСП			

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой в сем.	ИАЗ ч.
1.	Текущ контрол		
1.1.	Курсова работа (по предварително избрана тема)	1	30
1.2.	Междни тестове	2	15
1.3.			
Общо за семестриален контрол:		3	45
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Текуща оценка	1	30
Общо за сесиен контрол:		2	30
Общо за всички форми на контрол:		5	75

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Коев, Й. и колектив, 2013. Предприемачество и МСБ, В.: Издателство на ИУ Варна

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бриджит Б. “Култура на предприемачеството”, УИ”Стопанство”,С.,1994
2. Бъчварова, М. Търговски предприятия и сделки с тях. В., 2001
3. Велев, М и др. Управление на малката фирма, С. Информа-интелект,1995
4. Дракър, П. Новаторство и предприемачество, практика и принципи, С. “Хр. Ботев”, 1992 г.
5. Закон за кооперациите. Търговско право ООД, 1993
6. Как да започнем собствен бизнес, Информа-интелект, С. 1994 г.
7. Как да започнете собствен бизнес, С. Рива, 1998 г.
8. Калигоров, Хр. И др. Бизнес среда и малък бизнес, Свищов, 1997 г
9. Кацаров, К. Систематичен курс по българско търговско право. - 4. фототип. изд.- София: ДП Георги Димитров, 1990. - 1064 с.
10. Коев Й., Предприемачеството-теория и приложение в България, В., “Тедина”, 1996 г.
11. Коев Й., Предприемачеството-теория и приложение в България, В., “Ново общество”, 1998 г.
12. Коев, Й. Основи на предприемачеството, В. СТЕНО, 2003
13. Коев, Й. Предприемачеството, В. СТЕНО, 2007
14. Коев Й. и др. Малкият бизнес, 2002, Проблеми и решения, В. СТЕНО, 2003
15. Микелонис, В, Петров, И., Тошева, С., Бизнес план и предложение за финансиране на малък и среден бизнес, Проект за обучение на околната среда за Централна и Източна Европа, С.1994
16. Морис, М. Как да основем собствена фирма, Бургас. Делфинпрес,1993 г.
17. Пейнтър, Дж. Ръководство за оцеляване на малките фирми, Зодираж, Варна,1994
18. Петканов, Г. Данъчен процес. С., 1996, “Тилия” ООД
19. Петров, И., Задочен курс за управление на малкия бизнес (в пет части), Част първа, ИКК “Ико-консулт Иван Петров”, Варна, 1992
20. Рийс А., Рийс Л., “Единадесет неизменни закона на Интернет брендинга”, изд. “Класика и стил”, София, 2001, 7 стр.
21. Тодоров, К. Основи на дребния бизнес, С. Тракия, 2000
22. Тодоров, К., Стратегическо управление на малките и средни фирми, “Некст”, София, 1997 г. .
23. Barrow C. The essence of small business, Prentice Hall Int.Ltd, 1993
24. Baumbach, A.,Basic Small Business Management, Boston, IRWIN,1983
25. Bernstein D., Corporate Image and Reality, Cassell, 1989
26. Burns, P. and J.Dewhurst, Small Business and Entrepreneurship, Macmillan, London, 1994.
27. Cohen,William A., The Entrepreneur & Small Business Marketing Problem Solver, John Wiley & Sons Inc. NY, 1991
28. Cooper, A.C, Strategic Management, New Venture and Smaal Business, Long Range Planning, vol. 14, N 5 ,1981
29. Garier P., The Corporation as a Brand, Chief Executive, Vol.66, April 1991
30. Greiner L.E., “Evolution and revolution as organisations grow”, Harvard Business Review, July/august 1972
31. Herbig P., The Relationship of reputation and credibility to brand success, Pricing Strategy & Practice, Vol 5, Issue 1, 1997
32. Scarboough,. And W. Zimmer, Effective Small Business Management, Macmilan, New York, 1993
33. SBA Rules and Regulations, The code of Federal Regulation, Washington,D.C.,